

Minister
Zdrowia

ZPP.050.68.2025.MSS
Warszawa, 04 września 2025

Pan
Szymon Hołownia
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

odpowiadając na interpelację nr 11590, przesłaną do Ministerstwa Zdrowia w dniu 25 sierpnia 2025 r., w sprawie opieki wspierającej zdrowie psychiczne rodziców dzieci z niepełnosprawnościami, uprzejmie proszę o przyjęcie następujących informacji.

Na wstępie pragnę zaznaczyć, iż dostęp do świadczeń zdrowotnych w zakresie opieki psychiatrycznej obejmuje wszystkie osoby potrzebujące takiej pomocy, w tym również rodziców dzieci z niepełnosprawnościami, a w szczególności osoby, które doświadczyły śmierci swojego niepełnosprawnego dziecka.

Wsparcie psychologiczne można uzyskać m.in. w **centrach zdrowia psychicznego (CZP)**. CZP działają na podstawie rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 27 kwietnia 2018 r. w sprawie programu pilotażowego w centrach zdrowia psychicznego. Celem pilotażu jest przetestowanie środowiskowego modelu psychiatrycznej opieki zdrowotnej opartego na centrach zdrowia psychicznego. CZP to miejsce, w którym można uzyskać natychmiastową, bezpłatną pomoc w związku z problemami ze zdrowiem psychicznym przez całą dobę, bez konieczności posiadania skierowania lub wcześniejszego umawiania wizyty. Zakres pomocy w CZP obejmuje odpowiednio do indywidualnych potrzeb pacjenta. Osoba potrzebująca pomocy powinna zgłosić się w pierwszej kolejności do Punktu Zgłoszeniowo-Koordynacyjnego, w którym otrzyma specjalistyczną pomoc bądź informację o możliwości uzyskania świadczenia opieki zdrowotnej. Dane teleadresowe do CZP znajdują się na stronie internetowej Ministerstwa Zdrowia: <https://www.gov.pl/web/zdrowie/centra-zdrowia-psychicznego>.

Ponadto, w ramach celu operacyjnego nr 3. „Promocja zdrowia psychicznego” Narodowego Programu Zdrowia na lata 2021-2025, w celu realizacji zadania pn. *Zapewnienie dostępu do pomocy w kryzysie psychicznym przez dostęp do konsultacji za pośrednictwem narzędzi teleinformatycznych (w tym telefony wsparcia i zaufania, poradnie internetowe, infolinie i linie wsparcia), dostosowanej do potrzeb osób w różnym wieku, każda osoba potrzebująca wsparcia i pomocy w stanach wystąpienia kryzysu psychicznego, może skorzystać z całodobowej, bezpłatnej i ogólnodostępnej pomocy i wsparcia psychologicznego w **Centrum Wsparcia dla osób dorosłych w kryzysie psychicznym**, poprzez kontakt telefoniczny pod nr 800 70 2222, czat internetowy, e-mail lub stronę internetową <https://centrumwsparcia.pl/centrum-wsparcia/>), na której dostępne są informacje o dostępnych formach pomocy w pobliżu miejsca zamieszkania.*

Opisane powyżej działania nie są dedykowane wyłącznie do osób ze szczególnym rozpoznaniem lub w szczególnej sytuacji (np. rodziców dzieci z niepełnosprawnościami), ale wszystkich osób wymagających wsparcia i pomocy w zakresie zdrowia psychicznego.

Ponadto mając na uwadze potrzebę otoczenia szczególną opieką kobiet w ciąży i ich rodzin, w tym przede wszystkim kobiet w ciąży powikłanej oraz w sytuacji niepowodzeń położniczych, a także dzieci, u których zdiagnozowano ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą ich życiu powstałe w prenatalnym okresie rozwoju dziecka dla lub w czasie porodu, zdecydowano o zapewnieniu im kompleksowego wsparcia i przyjęciu stosownych w tej mierze rozwiązań rangi ustawowej.

W tym celu uchwalona została ustawa z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” (Dz. U. z 2020 r. poz. 1329), a następnie na jej podstawie został opracowany Program kompleksowego wsparcia dla rodzin „Za życiem”, przyjęty uchwałą nr 160 Rady Ministrów z dnia 20 grudnia 2016 r. w sprawie programu kompleksowego wsparcia dla rodzin „Za życiem” (M.P. poz. 1250, z późn. zm.), kontynuowane uchwałą nr 189 Rady Ministrów z dnia 27 grudnia 2021 r. zmieniającą uchwałę w sprawie programu kompleksowego wsparcia dla rodzin „Za życiem” (M.P. z 2022 r. poz. 64).

Opieka państwa w zakresie przewidzianym w ustawie z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” obejmuje dostęp do odpowiednich świadczeń opieki zdrowotnej, jak również do instrumentów polityki na rzecz rodziny. Natomiast Program kompleksowego wsparcia dla rodzin „Za życiem” przewiduje realizację szeregu działań określonych w ramach sześciu priorytetów, zmierzających do osiągnięcia celu jakim jest umożliwienie rzeczywistej i pełnej integracji społecznej osób niepełnosprawnych oraz wsparcie psychologiczne, społeczne, funkcjonalne i ekonomiczne ich rodzin. Do działań tych należy m.in.: zapewnienie koordynowanej opieki nad kobietą w ciąży, ze szczególnym

uwzględnieniem ciąży powikłanej (uwzględniającej również opiekę psychologiczną);
diagnostyka i terapia prenatalna oraz opieka paliatywna i hospicyjna.

1. Program koordynowanej opieki nad kobietą w ciąży na II i III poziomie referencyjnym (KOC II/III)

W ramach koordynowanej opieki nad kobietą w ciąży na II i III poziomie referencyjnym (KOC II/III) szczególna pomoc medyczna finansowana przez NFZ, dedykowana jest kobietom w przypadku prenatalnego zdiagnozowania wad rozwojowych płodu, ciężkich chorób płodu oraz w sytuacji niepowodzenia położniczego. Dodatkowy akcent został położony na pomoc psychologiczną dla tej grupy pacjentek. W ramach opieki finansuje się kilka ryczałtów zróżnicowanych w zależności od zaawansowania ciąży oraz świadczenia wskazane jako możliwe dosumowania z ryczałtem. Wycena poszczególnych ryczałtów obejmuje opiekę nad kobietą w ciąży, poród oraz opiekę nad noworodkiem. W przypadku wystąpienia wskazań medycznych do dłuższej hospitalizacji dziecka istnieje możliwość odrębnego rozliczenia świadczeń w oparciu o odrębną wycenę świadczeń w ramach grup noworodkowych. Oprócz ryczałtowego finansowania świadczeń, możliwe jest uzyskanie przez Świadczeniodawcę „premię” finansowej za osiągnięcie wybranych parametrów jakościowych.

2. Koordynowana opieka nad osobami z całościowymi zaburzeniami rozwoju (KOCZR)

W ramach działań kompleksowych w leczeniu psychiatrycznym realizowane były świadczenia: koordynowanej opieki nad osobami z całościowymi zaburzeniami rozwoju (KO-CZR). Wprowadzenie tego świadczenia umożliwiło realizację zintegrowanej opieki psychologiczno-psychiatrycznej, konsultacji wielospecjalistycznych i badań diagnostycznych, zgodnie z indywidualnymi wskazaniami oraz programów rehabilitacyjnych dla dzieci z całościowymi zaburzeniami rozwoju. Ma to na celu zapewnienie lepszej dostępności i jakości świadczeń opieki zdrowotnej realizowanych na rzecz dzieci z całościowymi zaburzeniami rozwoju.

3. Perinatalna opieka paliatywna

Świadczenia opieki paliatywnej i hospicyjnej to wszechstronna, całościowa opieka i leczenie objawowe świadczeniobiorców chorujących na nieuleczalne, niepoddające się leczeniu przyczynowemu, postępujące, ograniczające życie choroby. Opieka ta jest ukierunkowana na poprawę jakości życia, ma na celu zapobieganie bólowi i innym objawom somatycznym oraz ich uśmierzenie, łagodzenie cierpień psychicznych, duchowych i socjalnych. Perinatalna opieka paliatywna, która jest finansowana w ramach powszechnego ubezpieczenia zdrowotnego, powinna zapewniać ciągłość oraz koordynację opieki

rodzicom, u których dzieci stwierdzono ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą życiu. Świadczenia perinatalnej opieki paliatywnej udzielane są na podstawie skierowania lekarza ubezpieczenia zdrowotnego i obejmują: porady i konsultacje lekarskie, porady psychologa, koordynację opieki. Świadczenia gwarantowane realizowane w warunkach perinatalnej opieki paliatywnej obejmują porady psychologa w poradni medycyny paliatywnej, w hospicjum domowym dla dzieci lub w hospicjum stacjonarnym.

W odniesieniu do kwestii opieki psychologicznej skierowanej do osób z niepełnosprawnościami oraz ich opiekunów, należy wskazać, że pomoc psychologiczna jest oferowana tej grupie pacjentów na zasadach ogólnych, zgodnie z rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 19 czerwca 2019 r. w sprawie świadczeń gwarantowanych z zakresu opieki psychiatrycznej i leczenia uzależnień.

Jednocześnie informuję, że aktualnie nie są podejmowane prace w zakresie rozszerzenia pomocy psychologicznej dla rodziców dzieci z niepełnosprawnościami w ramach Programu kompleksowego wsparcia dla rodzin „Za życiem”.

Z wyrazami szacunku
z upoważnienia Ministra Zdrowia
Wojciech Koneczny
Sekretarz Stanu
/dokument podpisany elektronicznie/